

GÜRÜLTÜYÜ TASARLIYORUM

Bölüm

Tüm etkinlik boyunca sakin ve güven verici bir üslup kullanın. Öğrencilerin soru sormaktan, fikirlerini paylaşmaktan ve hata yapmaktan çekinmedikleri bir sınıf ortamı oluşturmak, deneyin kendisi kadar önemlidir. Herhangi bir öğrenci kendini rahatsız hissederse, onu nazıkçe merak ve keşfe yönlendirin. Bilimin dünyamızı daha iyi anlamamıza yardımcı olacak araçlar sunduğunu hatırlatın ve Dünya'ya özen göstermenin hepimizin birlikte yapabileceği bir şey olduğunu vurgulayın. Malzemeleri yeniden kullanmak veya gürültüyü azaltmak gibi küçük adımlar, hem gezegen hem de kendi huzur duygumuz için büyük fark yaratabilir.

Ders

Fen Bilimleri

Seviye

4-5

Kazanımlar

Öğrenciler, geri dönüşüm ve gürültü azaltma gibi çevre koruma ilkelerini uygulayarak, kaynakları yönetme ve çevresel etkileri en aza indirme çözümleri geliştirecekler.

Süre

1 ders saati (40 Dakika)

Gerekli Malzemeler

- Kağıt
- Kalemler
- Karton, kumaş parçaları veya plastik kaplar gibi çeşitli geri dönüştürülmüş malzemeler
- Kalem veya bant

Hazırlık ve Uygulama

Sınıfı sakin ve dostane bir ortamda hazırlayın. Öğrencilere bunun güvenli ve eğlenceli bir fen etkinliği olduğunu söyleyin. Küçük grup kitlerini hazırlayın (3-4 öğrenci). Bu etkinliğin amacı, geri dönüşüm ve gürültü azaltma gibi temel çevre koruma uygulamalarını hayata geçirmek, öğrencilerin çevreleri üzerinde olumlu etkiler yaratabileceğini fark etmelerini sağlamak, duyuşsal ve duygusal farkındalığı artırmak (özellikle gürültü tetikleyici olarak), öğrencilerin huzurlu ve güvenli alanlar hayal etmelerini ve yaratmalarını teşvik etmek, travma yaşamış öğrencilerde kontrol, güvenlik ve aidiyet duygusunu desteklemektir.

1

GİRİŞ (10 Dakika)**Travma-Duyarlı Not:**

Öğrencilere meraklı, kararsız veya biraz endişeli hissetmenin normal olduğunu hatırlatın. Bu etkinlik, her şeyi bir anda düzeltmekle ilgili değil—küçük, huzurlu değişimleri hayal etmekle ilgilidir.

“Bazı insanlar gürültüye veya düzensizliğe karşı daha hassastır ve bu normaldir. Bugün hem çevremizi hem de duygularımızı biraz daha huzurlu hâle getirmenin yollarını keşfedeceğiz.”

Sınıfın güvenli bir alan olduğunu, öğrencilerin fikirlerini paylaşabileceğini, sorular sorabileceğini ve yanlış olma korkusu olmadan kendilerini ifade edebileceğini hatırlatın.

Tahtaya Yazılacak Sorular:

- “Çevrenizde sizi rahatsız eden şeyler nelerdir?” (ör. çöp, gürültü, düzensizlik)
- “Bu sorunları nasıl değiştirebilir veya çözebiliriz?”

Temel çevre koruma yollarını tartışın (geri dönüşüm, gürültü azaltma, israfı önleme).

Soru sorarak geçiş yapın: “İç dünyamızı da temizleyip koruyabilir miyiz?” → ana etkinliğe geçiş için.

Öğrencilere meraklı, kararsız veya biraz endişeli hissetmenin normal olduğunu hatırlatın. Sınıfın birlikte öğrenmek için güvenli bir alan olduğunu yeniden vurgulayın.

Yerel Örnekler:

- **İstanbul Teknik Üniversitesi (İTÜ) – İstanbul, Türkiye**
İTÜ Mimarlık Fakültesi öğrencileri, Osmanlı camilerinin akustik özelliklerini inceledi ve geri dönüştürülmüş malzemeler kullanarak kubbelerde ses yutma modelleri oluşturdular.
“İTÜ öğrencileri, karton ve kumaş kullanarak geleneksel akustiği yeniden yaratarak sürdürülebilir ses tasarımı hakkında bilgi edindiler.”
- **Ankara Büyükşehir Belediyesi – Ankara**
Son bir rapora göre, Ankara Büyükşehir Belediyesi yeni konutlarda ses yalıtımını zorunlu hale getirdi; Çankaya, Yenimahalle ve Etimesgut gibi ilçelerde özel yönetmelikler uygulandı. Belediyeye göre, daireler arası ses transferini azaltan izolasyon çözümleri kullanılmalı, böylece sakinlerin yaşam kalitesi ve refahı artırılmalıdır. Kentleşme yoğunlaştıkça, bu düzenleme yeni yapıların baştan etkili akustik tasarıma sahip olmasını garanti eder.

[Kaynak](#)

Global Örnekler:

● Fuji Kindergarten – Tokyo, Japonya

Ödüllü bu okul, dairesel bir biçimde inşa edilmiş ve gürültüyü azaltan ahşap iç mekanlara sahip. Yumuşak geri dönüştürülmüş kauçuk zeminler kullanarak sakin ve sessiz bir ortam yaratır.

“Fuji Kindergarten, çocuk dostu mimariyi gürültüye duyarlı ve sürdürülebilir tasarımla birleştirmesiyle ünlüdür.”

TARTIŞMA (5 Dakika)

Geri Dönüşüm ve Gürültü Azaltma Etkinliği Tanıtımı

● Kavramları Tanıtın:

Geri dönüşüm, gürültü kirliliği, temiz çevre, güvenli ve sessiz alanlar gibi konuları tanıtın.

Örnek: “Plastik şişeleri yeni oyuncaklara veya kıyafetlere dönüştürebiliriz!”

Öğrencilere Sorular Sorun:

1. Hiç halılar veya perdelerin bir odayı daha sessiz hâle getirdiğini fark ettiniz mi?
2. Gürültü azaltımı kütüphaneler veya hastaneler gibi yerlerde neden önemli olabilir?

Görsel Fikirler:

- Plastik bir şişenin tişörte dönüşmeden önce ve sonra resmi.
- Etiketli geri dönüşüm kutuları: kağıt, plastik, cam.
- Dağınık bir odada mutsuz bir çocuk → aynı çocuk huzurlu bir bahçede mutlu.

Travma-Duyarlı Not:

Çevremiz, nasıl hissettiğimizi etkileyebilir.

- Temiz ve sessiz bir yer, rahat ve mutlu hissetmemize yardımcı olur.
- Gürültülü veya kirliliği, kendimizi üzgün veya gergin hissettirebilir.

● Öğrencilere Söyleyin:

“Bugün, yalnızca tekrar kullanılan ve geri dönüştürülmüş malzemeleri kullanarak gürültüyü azaltmaya yardımcı olacak bir yaşam alanı modeli veya tasarımı oluşturacağız.”

UYGULAMA (20 Dakika)

A. Huzurlu Bir Yer Hayal Etme

- Öğrenciler gözlerini kapatır ve kendilerini tamamen güvende, sakin ve temiz hissettikleri bir yer hayal ederler.

- **Rehberli hayal örneği:**

“Hiç çöp yok, hava taze, kuşlar yumuşakça ötüyor ve yüksek ses yok...”

- Bu, onların “**sessiz ve temiz dünyası**” olur.

Travma-Duyarlı Not:

- Öğrencileri, bu alanda kendilerini nasıl hissettiklerini fark etmeye teşvik edin.
- Hangi sesler—ya da sessizlikler—onu huzurlu kılıyor?
- Hangi malzemeler veya renkler çevrelerinde?
- Başkaları da var mı, yoksa burası sadece onlar için mi?
- Bu tür bir yeri hayal etmek, gerçek dünyada hangi tür ortamları yaratmak istediğimizi anlamamıza yardımcı olur.

B. Yaratıcı Tasarım

- Öğrenciler hayal ettikleri dünyayı çizer veya modelini oluşturur (bireysel veya grup olarak).
- Bu dünyada neler olduğunu yazar veya açıklarlar:
 - Ne tür geri dönüşüm kutuları var?
 - Gürültü nasıl kontrol ediliyor veya azaltılıyor?
 - Kaynaklar nasıl paylaşılıyor?
 - Huzur ve sessizlik nasıl korunuyor?
- Çevresel çözümleri tasarımlarına entegre edilir.

Travma-Duyarlı Not:

- Sessiz köşeler, yumuşak dokulu yeşil alanlar veya nazik ses alanları gibi sakinleştirici alanlar ekleyebilirler.
- Çözümler basit veya yaratıcı olabilir; önemli olan tasarımların özen, yaratıcılık ve çevresel düşünceyi yansıtmasıdır.
- Bu adım, öğrencilerin duygusal vizyonlarını pratik eyleme dönüştürmelerini sağlar. İçsel huzuru dış tasarımla birleştirir ve hayal ettikleri “sessiz ve temiz dünya”, gerçek hayatta değişim için bir model hâline gelir.

GERİ BİLDİRİM

Süre: 5 dakika

Öğrencilere aşağıdakileri içeren çalışma kağıtları dağıtın:

- Ses azaltıcı modelinizi çizin ve etiketleyin.
- Düşüncelerinizi yazın:
 - “Bugün öğrendiğim bir şey”
 - “Çevremde gürültüyü azaltmanın bir yolu”
 - “Takımla çalışmak görevi nasıl kolaylaştırdı?”
- Her öğrenci veya grup tasarımını sunar.
- Tartışma ve yansıtma soruları:
 - Kendi yarattığınız dünyada kendinizi nasıl hissediyorsunuz?
 - Bu fikirlerden hangilerini gerçek hayatta uygulayabilirsiniz?
 - Doğaya veya sessizliğe dönmek, kendinizi bunalmış hissettiğinizde nasıl yardımcı olabilir?

ÖNERİLER

- Aktivite boyunca nazik ve basit bir dil kullanın.
- Eğer bir öğrenci endişe veya kaygı ifade ederse, empati ile cevap verin:

“Böyle hissetmek normal. Öğrenmek, kendimizi daha kontrol sahibi hissetmemize yardımcı olur.”
- Hızı sabit ve öngörülebilir tutun. Her adımı ilerlemeden önce net bir şekilde açıklayın.
- Grup rolleri kullanın (ör. okuyucu, ölçen, kaydeden, sunan) işbirliğini ve düzeni destekler.
- Küçük farkındalık/mindfulness anları ekleyin (derin nefes alma, kısa gerinmeler).
- Pozitif pekiştirme sağlayın: takım çalışmasını, dikkatli gözlemleri ve saygılı dinlemeyi öne çıkarın.
- Öğrencilerin öğrendiklerini yaratıcı bir şekilde ifade etmelerini sağlamak için aktiviteyi bir sanat veya hikâye çalışmasıyla takip etmeyi düşünebilirsiniz.

EKLER

ÇALIŞMA SAYFASI – Ses Çözümleri: Geri Dönüştürülmüş Malzemelerle Gürültü Azaltıcı Engeller Tasarlamak

BÖLÜM A – Hayal Et

Gözlerinizi kapatın ve kendinizi güvende, sakin ve huzurlu hissettiğiniz bir yeri hayal edin. Aklınızda gördüklerinizi çizin: (Buraya “sessiz ve temiz dünyanızı” çizin)

BÖLÜM B – Açıklayın

Hayal ettiğiniz alanı tanımlamak için aşağıdaki soruları yanıtlayın:

Sessiz dünyanızda neler duyuyorsunuz?

Etrafınızda neler görüyorsunuz?

Bu yerin huzurlu ve temiz hissettiren yönleri neler?

BÖLÜM C – Eğer Model Yaptıysanız (İsteğe Bağlı – Sadece model yaptıysanız doldurun)

Eğer çizim yerine 3 boyutlu bir model yaptıysanız, aşağıdaki soruları yanıtlayın:

Modelinizde hangi malzemeleri kullandınız? Geri dönüştürülmüş veya tekrar kullanılmış malzemeler miydi?

Modelinizin hangi kısmı gürültüyü azaltıyor? Nasıl?

Modelinizin hangi kısmıyla en çok gurur duyuyorsunuz?

Modelinize bir özellik daha ekleyebilseydiniz, ne olurdu ve neden?

BÖLÜM D – Yansıtma

Huzurlu bir yeri hayal etmek nasıl hissettirdi?

☐ Sakin ☐ Meraklı ☐ Mutlu ☐ Emin Değil ☐ Diğer: _____

Gerçek dünyamı daha huzurlu hale getirmenin bir yolu:

Bugün öğrendiğim bir şey:

Bonus (İsteğe Bağlı)

Gelecekteki kendinize veya toplumunuza bir mesaj yazın:

“Hayal ettiğim dünyada, birbirimize ve Dünya’ya şöyle bakıyoruz...”
